

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΤΟΜΑΤΑΣ

Οι παράγοντες που οδήγησαν σε μείωση της καλλιέργειας βιομηχανικής τομάτας, ειδικά το έτος 2011, συνοπτικά αναφέρονται κατωτέρω:

1. Η αναθεώρηση της Κ.Α.Π. και της ΚΟΑ οπωροκηπευτικών το 2007 και η εθνική επιλογή διατήρησης της συνδεδεμένης ενίσχυσης σε ποσοστό **30% και για 3 χρόνια, έως και την 31/12/2010**, δημιούργησε συγκριτικό μειονέκτημα με αποτέλεσμα την εγκατάλειψη της καλλιέργειας από τους παραδοσιακούς της καλλιεργητές (η σχετική κοινοτική ρύθμιση έδινε προαιρετικά τη δυνατότητα επιλογής για διατήρηση της συνδεδεμένης ενίσχυσης σε ποσοστό 50% και 4 χρόνια).

Άλλα ανταγωνιστικά Κ.Μ., όπως π.χ. η Πορτογαλία (που επέλεξε ποσοστό σύνδεσης 50% και για 4 χρόνια), η Ιταλία και Ισπανία (που επέλεξαν ποσοστό σύνδεσης 50% και για 3 χρόνια), εμφανίζονται να έχουν πετύχει καλύτερη διαχείριση του τομέα της βιομηχανικής τομάτας με ικανοποιητική συγκράτηση του όγκου παραγωγής.

2. Ο έντονος ανταγωνισμός από την Κίνα, η οποία αύξησε υπέρμετρα την παραγωγή πρώτης ύλης καθώς και τις εξαγωγές της σε τελικά προϊόντα, προσφέροντας τιμές που είναι πολύ κατώτερες ακόμα και του κόστους παραγωγής των Ευρωπαϊκών βιομηχανιών μεταποίησης.

Επιπρόσθετα δε, μετά την πλήρη αποδέσμευση της ενίσχυσης, από την 01/01/2011, προστέθηκε πλέον και ο ανταγωνισμός από την Καλιφόρνια των Η.Π.Α.

Όσον αφορά τον ανταγωνισμό από την Κίνα, θα μπορούσε κάποιος να αντιτάξει το επιχείρημα της μη εγγυημένης ποιότητας των τελικών προϊόντων, επιχείρημα το οποίο όμως δεν ισχύει και για την περίπτωση της Καλιφόρνια, η οποία καταφέρνει αφενός μεν να έχει σημαντικά χαμηλότερο κόστος παραγωγής λόγω υψηλών στρεμματικών αποδόσεων και βελτιωμένων μεθόδων παραγωγής(μ.ο.11.500 kg/στρ έναντι 7.500 kg/στρ στην Ευρώπη), ενώ αφετέρου ευνοείται λόγω και της χαμηλής ισοτιμίας του δολαρίου έναντι του Ευρώ, επιτυγχάνοντας έτσι να έχει τουλάχιστον κατά 25 % φθηνότερη πρώτη ύλη από τις Ευρωπαϊκές χώρες.

3. Τα διαρθρωτικά προβλήματα της γεωργίας στην χώρα μας (μικρός κλήρος, μεγάλης ηλικίας αγρότες, χαμηλές στρεμματικές αποδόσεις ιδιαίτερα σε ορισμένες περιοχές όπως π.χ. οι νομοί Δράμας, Σερρών, Πέλλας, Ημαθίας, Ξάνθης), καθώς και η μη αξιοποίηση κοινοτικών πόρων μέσω επιχειρησιακών προγραμμάτων από τις Ο.Π., ιδιαίτερα στον τομέα των επενδύσεων για υποδομές προκειμένου να μειωθεί το παραγωγικό κόστος, δημιουργούν αυξημένα μη ανταγωνιστικά κόστη καλλιέργειας για τη βιομηχανική τομάτα που δεν μπορούν να καλυφθούν από τις προσφερόμενες

εμπορικές τιμές των μεταποιητών, παρόλο που αυτές είναι παραπλήσιες με τις αντίστοιχες που δίνονται στις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές παραγωγές χώρες ,με εξαίρεση ίσως την Ιταλία.

4. Οι κρατήσεις που γίνονται από τις Ο.Π., δεδομένου ότι η πρώτη ύλη διακινείται κατά κύριο λόγο μέσω των Ο.Π., σε σχέση με τις παρεχόμενες υπηρεσίες στους παραγωγούς-μέλη τους.

5. Η εδραιωμένη άποψη σε μεγάλο μέρος του αγροτικού πληθυσμού, ότι η αποσυνδεδεμένη ενίσχυση δίνεται ως μια απλή παροχή και όχι ως «εργαλείο» για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

6. Το γεγονός ότι η βιομηχανική τομάτα λειτουργεί υπό το καθεστώς της συμβολαιακής γεωργίας , σε αντίθεση με άλλα ανταγωνιστικά προϊόντα, όπως π.χ. βαμβάκι, καλαμπόκι, σιτάρι κλπ, προϊόντα που κατά το 2010 έδωσαν πολύ ικανοποιητικές τιμές στον παραγωγό, δημιούργησαν προσδοκίες για απολαβή υψηλών τιμών από τα προϊόντα αυτά έναντι της βιομηχανικής τομάτας το έτος 2011, οδηγώντας σε δραματική μείωση των καλλιεργουμένων εκτάσεων και στροφή τελικά προς τη καλλιέργεια του βαμβακιού που έχει μικρότερο καλλιεργητικό κόστος και ρίσκο αλλά και μικρότερη εργασιακή ένταση.

7. Η μη έγκαιρη πληρωμή των παραγωγών, από ορισμένες μεταποιητικές βιομηχανίες, όπου παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις στην εξόφληση της αξίας της παραληφθείσας πρώτης ύλης.

8. Η από 01/01/2011 εφαρμογή της πλήρους αποδέσμευσης της ενίσχυσης και η ενσωμάτωσή της στο καθεστώς της Ενιαίας Ενίσχυσης.